

Hoe een vogel een ring krijgt

Hoe gaat het ringen in de praktijk? Een vogel heb je niet zomaar in de hand. Een paar honderd bevoegde 'ringers' zijn in ons land actief. Snel, maar ook voorzichtig, voeren zij hun taak uit.

Wie ringen er?

Alleen mensen met een vergunning mogen vogels ringen. Dit zijn naast onderzoekers vooral veel vrijwilligers. Zonder hun deskundige inzet zouden we nooit zoveel informatie kunnen verzamelen. In totaal zijn er ruim 400 'ringers' in ons land.

Ringers zien van alles langskomen: vlaamse gaai, vuurgoudhaan en blauwborst bijvoorbeeld.

Op maat

De ringers hebben 15 ringmaten tot hun beschikking. Iedere vogelsoort krijgt een ring in de maat die bij hem past. De kleinste heeft een doorsnede van 2 mm en weegt maar 0,04 g. Deze is in gebruik voor fitis en goudhaan bijvoorbeeld. De grootste ring, voor knobbelzwanen, is wel 26 mm en weegt iets meer dan 9 gram. Dit gewicht is zo laag, dat de vogels er geen last van hebben.

Foto's: Victor Eggenhuizen

Gevangen

Om de ring om een poot te kunnen 'leggen', moeten de vogels een keer gevangen worden. Jonge vogels krijgen in het nest een ring. Oudere vogels vang je vooral met mistnetten – dunne, bijna onzichtbare netten. Geofende ringers kunnen vogels hier snel en gewiekst uithalen. Andere methoden zijn onder andere vinkenbanen en eendenkooien – vroeger gebruikt voor de jacht...

Buizerdjongen kun je in het nest ringen. Volwassen vogels moet je vangen.

In Holland

In Nederland gebruiken alle ringers ringen met 'Vogeltrekstation Arnhem Holland' erop. Op de kleinste ringen past alleen maar 'Arnhem VT Holland'. Op elke ring staat een uniek nummer. Zo kun je precies terugzoeken om welk individu het gaat.

Foto's: Victor Eggenhuizen

Met een speciale tang kun je de ring rondom de poot van een vogel aanbrengen.

Kleur

Behalve metalen ringen dragen vogels ook gekleurde ringen van plastic. De kleurencombinatie is bij iedere vogel anders. Dit maakt het mogelijk om ook op afstand individuen te herkennen. Onderzoekers maken daar gebruik van, bijvoorbeeld bij koolmezen.

'Bijvangst'

Naast het aanbrengen van een ring, wegen en meten ringers ook vaak hun vogels. Deze gegevens kunnen heel waardevol zijn. Ze zijn anders moeilijk te verkrijgen, maar kunnen om een voorbeeld te noemen wel het onderscheid tussen sterk op elkaar lijkende soorten mogelijk maken.